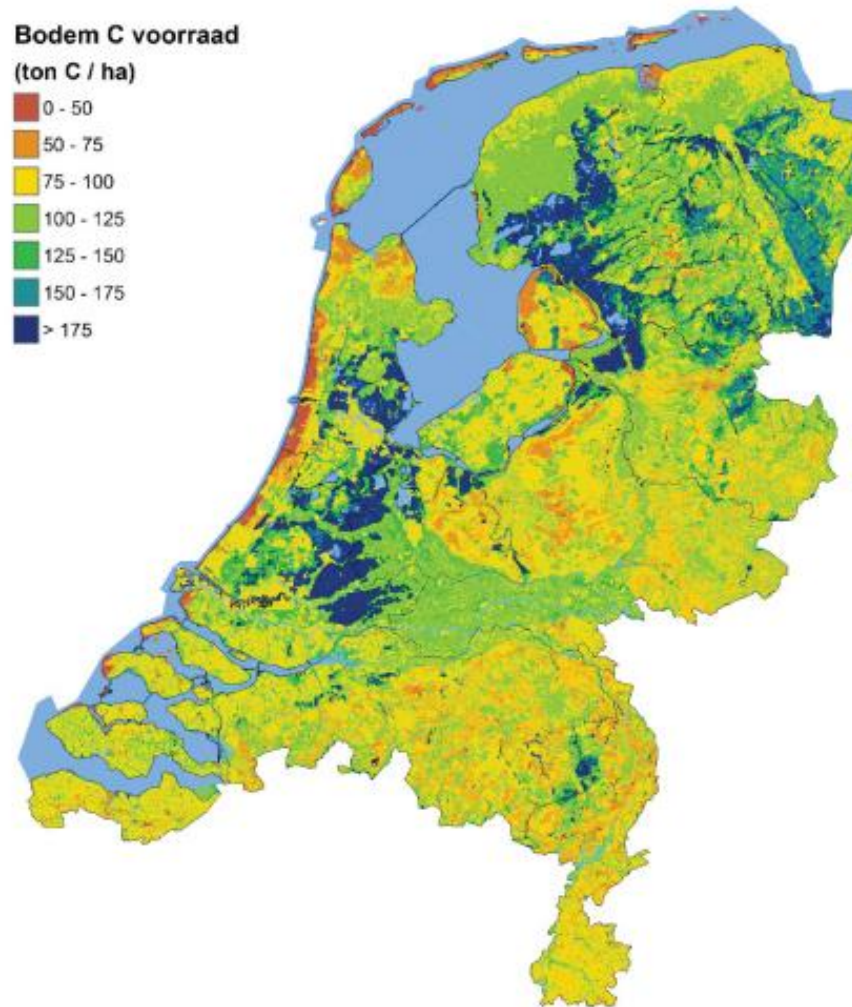

Rondetafelgesprek Tweede
Kamer Bodemvruchtbaarheid.

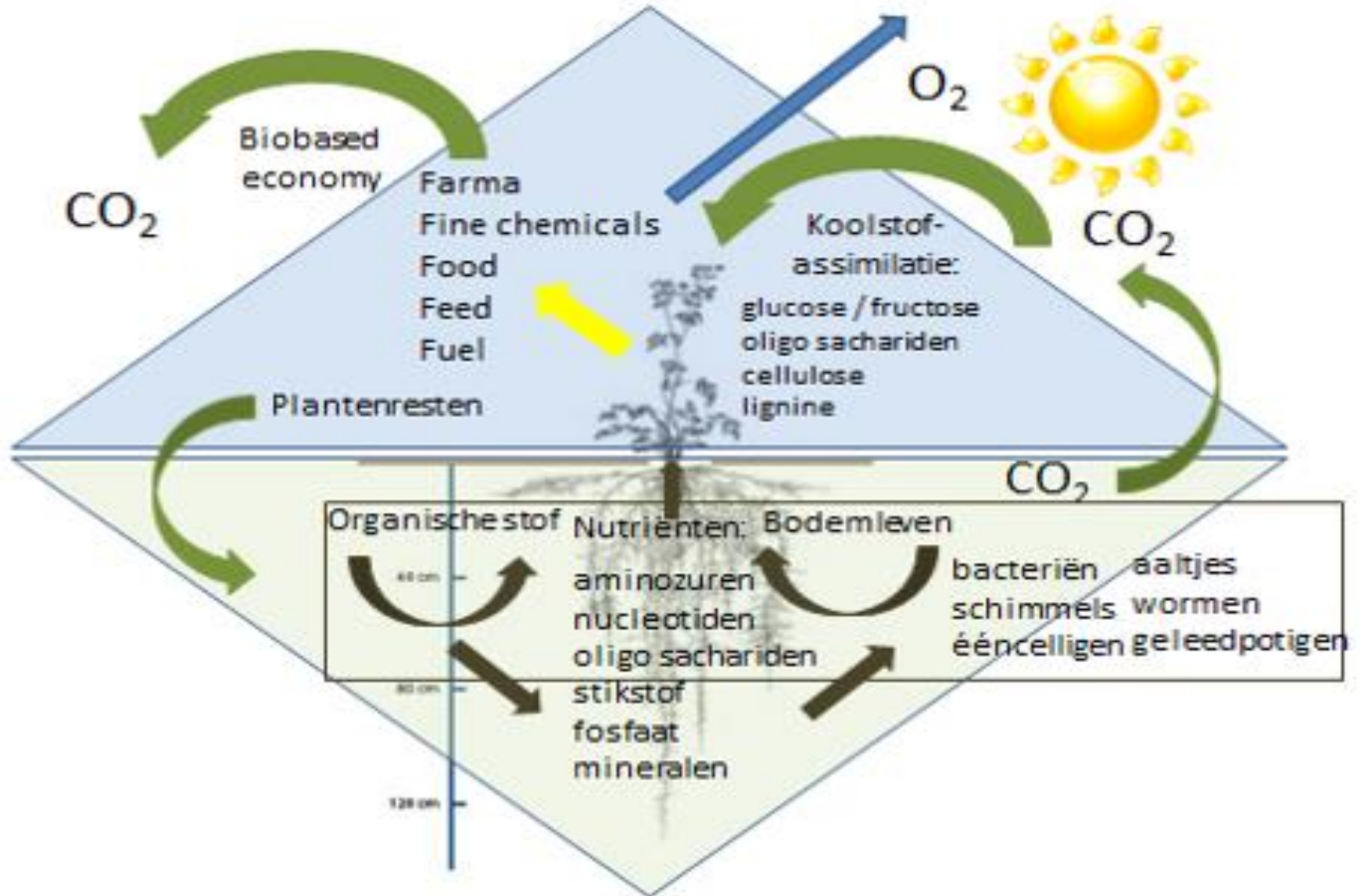
Organische stof in de bodem

Figuur 3

Kaart van de bodemkoolstofvoorraad van de bovenste 30 cm. Deze is gebaseerd op de overlay van de landgebruikkaart van 2004 en de gemiddelde bodemkoolstofvoorraad per bodemtype-landgebruik combinatie uit de LSK database.

De Koolstokringloop

Bodem onderschat thema in klimaat discussie

- Groei snijmaisteelt in NL gaf afbraak .
- Terugloop weidegang geeft minder opbouw organische stof.
- Verlies derogatie zal leiden tot minder gras minder gebruik dierlijke mest verdere afbraak organische stof
- Grasland heeft circa 140 ton C per ha maisland 22 ton C per ha (Vleeshouwers/Verhagen 2002)

Extra organische stof vastleggen in de bodem in de akkerbouw ?

- Op akkerbouwbedrijven leiden een ruimere rotatie het gebruik van groenbemesters en zo min mogelijk grondbewerking en gebruik organische meststoffen tot de hoogste vastlegging van koolstof in de bodem
- Het huidige mestbeleid gebruik organische stimuleert de verkeerde soort bemesting namelijk fossiele kunstmest.

Gezonde melkveehouderijbodem?

- Weidegang goed voor C vastlegging.
- Afbouw gebruik kunstmest meer ruimte voor dierlijke mest binnen totaal meststoffen gebruik.
- Minder ha snijmais geeft meer C vastlegging
- Grasland minder vaak scheuren meer blijvend grasland.
- Bij verstandige geen kunstmest geen mais en zonnepanelen op daken is melkveehouderij als sector volledig klimaat neutraal bij 2,25 tot 2,5 GVE per ha.
- Nederlandse melkveehouderij jaarlijks 15Mton Co₂ eq emissie maar heeft 310 Mton Co₂ eq aan bodemvoorraad in bovenste 30 cm van de grond.
- Gezonde bodem gezond boerenverstand gezond voor ieder in het land.

50 jaar WUR wetenschap schadelijk voor boer bodem en klimaat.

- De bodem onze aarde is een complex levend geheel in een enorme variatie waar we nog maar een fractie van weten.
- Beperkt bodemkundige kennis tot nu bracht ons stimulering gebruik kunstmest en weg van het gebruik van dierlijke mest en rondt schadelijke te krappe gewasrotaties.
- De huidige wetenschap is gericht op het oplossen van deelvraagstukjes komt dus met prietprut deel oplossinkjes die op papier het deelprobleem oplossen maar in het grote geheel juist schade doen.
- Sprekend voorbeeld monovergisting van mest is afbraak van voor de bodem gewenst organische stof in de mest en vormt een mestsoort(digistaat) die juist sneller tot uitspoeling kan leiden. Met mestvergisten van je slechts 8% van de klimaatgassen terwijl met vastleggen van organische stof in de bodem.
- WUR onderzoek bodem vaak onderbouwing van opdrachtgever gewenste uitkomst voorbeelden 1 oppervlaktewaterkwaliteit, 2 mestbeleid, 3 ammoniakonderzoek, 4 verdroging natuurgebieden (Een afweging op drassige gronden Ombudsman april 2013)
- Onderzoek en kennis instituut gespecialiseerd in deeltjes met gebrek aan gezond boeren verstand en inzicht in de samenhang der dingen een ramp voor de bodem, klimaat en boeren

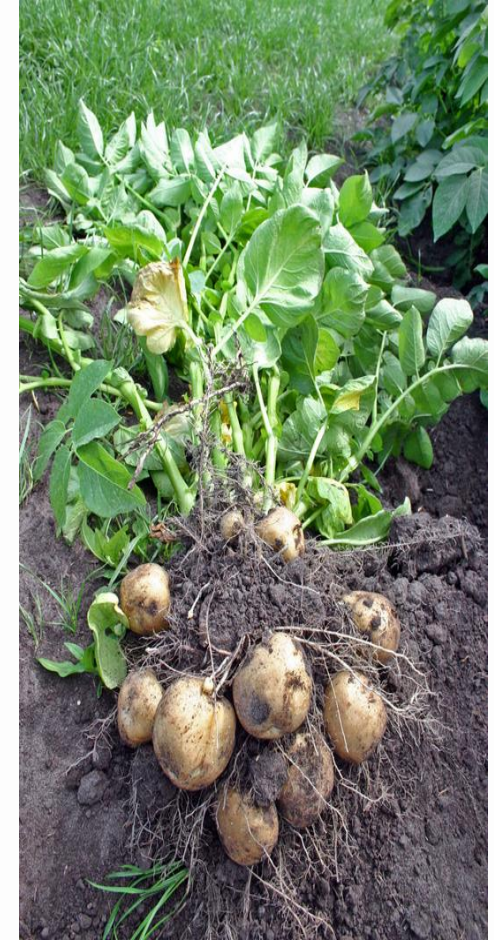
Werking van groenbemesters organische stof in de bodem

150 cm

- De wortel resten van goede groenbemesters blijven achter in de grond (hoog lignine gehalte)
- Hoog organischstofgehalte reduceert aaltjes tussen de 40% tot 80%

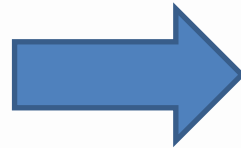
Nederlandse melkveehouderij gebruikt vekeerde grassoort ondiepwortelend engelsraai in plaats van diep wortelen Rietzwenkgras

20-30 cm

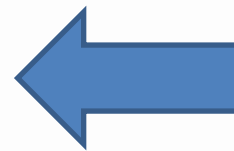
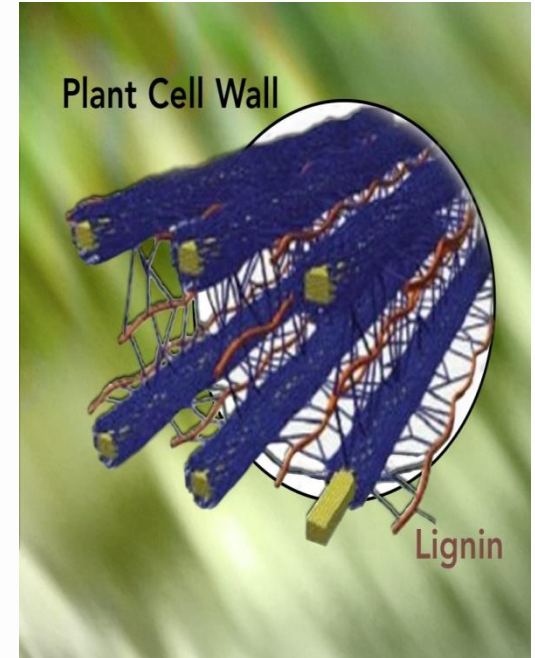
Voorziening van organische stof in de bodem

Lignine

Schimmels hebben
Een positieve invloed
Op plant wortels

- Verbetert de structuur van de bodem
- Stimuleert schimmelgroei
- Schimmels zorgen voor omzetting naar essentiële mineralen

Thank you for your attention

